EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 6. 2016
COM(2016) 395 final

2016/0184 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí parížskej dohody prijatej na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy v mene Európskej únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Návrh sa týka rozhodnutia Rady, ktoré sa má prijať na základe článku 218 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), o uzavretí v mene Európskej únie parížskej dohody k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC).

Na 21. konferencii zmluvných strán UNFCCC (označovanej ako COP 21), ktorá sa konala od 30. novembra do 12. decembra 2015 v Paríži, sa prijalo znenie dohody o posilnení globálnej reakcie na zmenu klímy. Dohoda nadobudne platnosť 30. dňom po dátume, keď najmenej 55 zmluvných strán dohovoru, ktoré celkovo tvoria odhadom aspoň 55 % globálnych emisií skleníkových plynov, uloží svoje listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení.

Komisia v oznámení, v ktorom hodnotí dôsledky Parížskej dohody[1], uviedla, že parížska dohoda by sa mala podpísať a ratifikovať čo najskôr. Európska rada uvítala oznámenie Komisie a zdôraznila, že Európska únia a jej členské štáty by mali ratifikovať parížsku dohodu čo najskôr a včas tak, aby boli jej zmluvnými stranami už v čase nadobudnutia jej účinnosti[2]. Ako prvý krok podpísali Komisia a Rada v mene Európskej únie a všetkých 28 členských štátov vo vlastnom mene dohodu na schôdzi na vysokej úrovni spojenej so slávnostným podpisom, ktorá sa konala v New Yorku 22. apríla 2016.

Parížska dohoda je globálnym míľnikom pri zlepšovaní kolektívnych opatrení na globálnej úrovni a urýchľovaní globálneho prechodu na nízkouhlíkovú spoločnosť odolnú proti zmene klímy. Nahradí sa ňou prístup prijatý v Kjótskom protokole z roku 1997, ktorý obsahuje záväzky do konca roku 2020. Tieto záväzky po roku 2020 nebudú pokračovať.

Parížska dohoda je príležitosťou na hospodársku transformáciu, rast a zamestnanosť. Predstavuje ústredný prvok dosahovania širších cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ako aj priorít EÚ týkajúcich sa investícií, konkurencieschopnosti, obehového hospodárstva, výskumu, inovácií a energetickej transformácie.

V parížskej dohode sa stanovuje dlhodobý kvalitatívny cieľ znižovania emisií v súlade s cieľom udržať zvýšenie globálnej teploty výrazne pod úrovňou 2 °C a vyvíjať úsilie, aby sa táto úroveň znížila na 1,5 °C. V záujme dosiahnutia tohto cieľa zmluvné strany pripravia, oznámia a dodržia svoje jednotlivé vnútroštátne stanovené príspevky. Od roku 2023 budú zmluvné strany každých 5 rokov uskutočňovať globálne hodnotenie na základe najnovších vedeckých poznatkov a doterajšej implementácie, v rámci ktorého sa bude sledovať dosiahnutý pokrok a posúdi sa zníženie emisií, ich prispôsobenie a poskytovaná pomoc.

Pred COP 21 zmluvné strany UNFCCC predložili svoje plánované vnútroštátne stanovené príspevky k dohode. Európska únia a jej členské štáty sa 6. marca 2015 stali prvým veľkým hospodárstvom, ktoré predložilo svoj plánovaný vnútroštátne stanovený príspevok odrážajúci rámec politík v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 stanovený Európskou radou v októbri 2014[3] a koncepciu Európskej komisie pre boj proti celosvetovej zmene klímy po roku 2020[4].

---

1 COM(2016) 110 z 2. marca 2016.
2 Závery Európskej rady z 18. marca 2016.
3 Závery Európskej rady z 24. októbra 2014.
4 COM(2015) 81 z 25. februára 2015.

EÚ si stanovila ambiciózny cieľ zníženia svojich emisií skleníkových plynov v celom hospodárstve najmenej o 40 % do roku 2030.

EÚ už začala proces realizácie cieľa znížiť emisie skleníkových plynov aspoň o 40 %. Pokiaľ ide o odvetvia, na ktoré sa vzťahuje systém obchodovania s emisiami (ETS), Komisia 15. júla 2015 prijala návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne znižovanie emisií a posilniť investície do nízkouhlíkových technológií. Návrh sa zameriava na dosiahnutie uvedeného cieľa v tých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami.

Európska únia a jej členské štáty vyjadrili zámer konať jednotne podľa parížskej dohody[5], čo je zohľadnené v jej článku 4. EÚ a jej členské štáty sú teda podľa odseku 18 uvedeného článku spoločne zodpovedné za prípravu, oznamovanie a dodržiavanie nasledujúcich vnútroštátne stanovených príspevkov, ktoré sa budú snažiť dosiahnuť, a za presadzovanie vnútroštátnych zmierňujúcich opatrení s cieľom dosiahnuť ciele vnútroštátne stanoveného príspevku podľa odseku 2 uvedeného článku.

Článok 4 ods. 16 parížskej dohody vyžaduje, aby bol sekretariát informovaný o jednotnej akcii vrátane úrovne emisií pridelenej každej zmluvnej strane v danom období. Jednotlivé úrovne emisií pridelené Únii sa vzťahujú na emisie skleníkových plynov podľa smernice 2003/87/ES. Jednotlivé úrovne emisií členských štátov a zaradenie využívania pôdy, zmeny využívania pôdy a lesného hospodárstva do rámca pre zmenu klímy a energetiku do roku 2030 budú upravovať nadchádzajúce právne predpisy.

Nórsko a Island prejavili záujem o účasť na jednotnej akcii Únie a jej členských štátov. Podmienky upravujúce možnú účasť Nórska a Islandu budú stanovené v súvisiacich právnych predpisoch. Týmto návrhom nie je dotknutý spôsob, akým sa Nórsko a Island budú zúčastňovať na jednotnej akcii.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Oznámenie Komisie z 2. marca 2016 s názvom Cesta z Paríža: posúdenie dôsledkov parížskej dohody zdôrazňuje, že globálny prechod na čistú energiu si vyžaduje zmeny v investičnom správaní a stimuly naprieč celým politickým spektrom. Jednou z kľúčových priorít Únie je vytvoriť odolnú energetickú úniu s cieľom poskytovať občanom bezpečnú, udržateľnú, konkurencieschopnú a finančne dostupné energie. Dosiahnutie tohto zámeru si vyžaduje pokračovanie ambicióznych opatrení v oblasti klímy a pokrok pri iných aspektoch energetickej únie.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Rámec politík EÚ v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 stanovuje ambiciózny cieľ znížiť do roku 2030 domáce emisie skleníkových plynov v celom hospodárstve najmenej o 40 %, ako aj cieľ zvýšiť využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a zlepšiť energetickú efektívnosť aspoň o 27 %[6]. Vykonávanie rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 je v nadväznosti na parížsku dohodu prioritou. Komisia koncom tohto roku predloží návrhy na prispôsobenie regulačného rámca EÚ v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov vrátane novej koncepcie trhu s energiou.

---

[5] Závery Rady z 18. septembra 2015.

[6] Cieľ týkajúci sa energetickej efektívnosti sa do roku 2020 preskúma s ohľadom na zámer dosiahnuť v rámci EÚ úroveň 30 %.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Návrh sa predkladá podľa článku 192 ods. 1 spolu s článkom 218 ods. 6 ZFEÚ. V článku 218 ZFEÚ sa stanovuje postup na vedenie rokovaní a uzatváranie dohôd medzi Európskou úniou a tretími krajinami alebo medzinárodnými organizáciami. Konkrétne sa v jeho odseku 6 stanovuje, že Rada na návrh vyjednávača prijme rozhodnutie poverujúce na podpis dohody v mene Európskej únie.

V súlade s článkom 191 a článkom 192 ods. 1 ZFEÚ musí Európska únia prispievať k dosahovaniu aj týchto cieľov: udržiavanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia, podpora opatrení na medzinárodnej úrovni na riešenie regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia, a najmä boja proti zmene klímy.

Existujú právne predpisy Únie na plnenie týchto cieľov, ktoré bude potrebné zrevidovať s cieľom vykonávať parížsku dohodu, a to možno dosiahnuť len prostredníctvom právnych predpisov Únie.

2016/0184 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí parížskej dohody prijatej na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy v mene Európskej únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 6 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu,

keďže:

(1) Na 21. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC), ktorá sa konala od 30. novembra do 12. decembra 2015 v Paríži, sa prijalo znenie dohody o posilnení globálnej reakcie na zmenu klímy.

(2) V súlade s rozhodnutím Rady (EÚ) 2016/590 z 11. apríla 2016[7] bola parížska dohoda podpísaná 22. apríla 2016.

(3) Parížska dohoda nadobudne platnosť tridsiatym dňom po dátume, keď najmenej 55 zmluvných strán UNFCCC, ktoré celkovo predstavujú odhadom aspoň 55 % celkových emisií skleníkových plynov, uloží svoje listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení. Medzi zmluvné strany UNFCCC patrí aj Únia a jej členské štáty. Európska rada vo svojich záveroch z 18. marca 2016 zdôraznila, že Európska únia a jej členské štáty by mali ratifikovať parížsku dohodu čo najskôr a včas tak, aby boli jej zmluvnými stranami už v čase nadobudnutia jej účinnosti.

(4) Parížska dohoda nahrádza prístup prijatý v Kjótskom protokole z roku 1997.

(5) V parížskej dohode sa okrem iného stanovuje dlhodobý cieľ v súlade s cieľom udržať zvýšenie globálnej teploty výrazne pod 2 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou a vyvíjať úsilie o to, aby sa toto zvýšenie udržalo na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou. V záujme dosiahnutia tohto cieľa zmluvné strany pripravia, oznámia a dodržia svoje jednotlivé vnútroštátne stanovené príspevky.

(6) Podľa parížskej dohody od roku 2023 zmluvné strany majú každých 5 rokov uskutočňovať globálne hodnotenie na základe najnovších vedeckých poznatkov a doterajšej implementácie, v rámci ktorého sa bude sledovať dosiahnutý pokrok a posúdi sa zníženie emisií, ich prispôsobenie a poskytovaná pomoc, pričom každý ďalší príspevok ktorejkoľvek zmluvnej strany má predstavovať pokrok v porovnaní s aktuálnym príspevkom v danom období a odrážať čo najvyššie ambície zmluvných strán.

(7) Záväzný cieľ dosiahnuť aspoň 40 % domáceho zníženia emisií skleníkových plynov v celom hospodárstve do roku 2030 v porovnaní s rokom 1990 bol schválený v

[7] Ú. v. EÚ L 103, 19.4.2016, s. 1.

záveroch Európskej rady z 23. a 24. októbra 2014 o rámci politík v oblasti klímy a energetiky do roku 2030[8]. Rada na svojom zasadnutí 4. marca 2015 formálne schválila tento príspevok Únie a jej členských štátov ako ich plánovaný vnútroštátne stanovený príspevok, ktorý bol predložený Sekretariátu UNFCCC 6. marca 2015[9].

(8) V oznámení sprevádzajúcom návrh, aby Únia podpísala parížsku dohodu[10], sa zdôrazňuje, že globálny prechod na čistú energiu si vyžaduje zmeny v investičnom správaní a stimuly naprieč celým politickým spektrom. Jednou z kľúčových priorít Únie je vytvoriť odolnú energetickú úniu s cieľom poskytovať občanom bezpečnú, udržateľnú, konkurencieschopnú a finančne dostupné energie. Dosiahnutie tohto zámeru si vyžaduje pokračovanie ambicióznych opatrení v oblasti klímy a pokrok pri iných aspektoch energetickej únie[11].

(9) Rada vo svojich záveroch z 18. septembra 2015 potvrdila, že Únia a jej členské štáty chcú konať spoločne podľa parížskej dohody, a privítala zámer Islandu a Nórska zúčastňovať sa na tejto jednotnej akcii.

(10) Jednotná akcia Únie a členských štátov bude dohodnutá v príhodnej chvíli a bude sa vzťahovať na jednotlivé úrovne emisií pridelené Únii podľa smernice 2003/87/ES a úrovne emisií jednotlivých členských štátov.

(11) Článok 4 ods. 16 parížskej dohody vyžaduje, aby bol sekretariát informovaný o jednotnej akcii vrátane úrovne emisií pridelenej každej zmluvnej strane v danom období.

(12) Parížska dohoda je v súlade s cieľmi Únie v oblasti životného prostredia, ako sa uvádza v článku 191 zmluvy, konkrétne pokiaľ ide o udržiavanie, ochranu a zlepšovanie kvality životného prostredia, ochranu ľudského zdravia a podporu opatrení na medzinárodnej úrovni v záujme riešenia regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia, a najmä boja proti zmene klímy.

(13) Parížska dohoda by sa preto v mene Únie mala schváliť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Parížska dohoda prijatá 12. decembra 2015 podľa Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy sa týmto schvaľuje v mene Únie.

Text parížskej dohody je priložený k tomuto rozhodnutiu ako príloha I.

V mene Únie sa schvaľuje aj pripojené vyhlásenie o právomoci uvedené v prílohe II.

Článok 2

Predseda Rady určí osobu(-y) splnomocnenú(-é) uložiť v mene Únie ratifikačnú listinu u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov v súlade s článkom 20 ods. 1 parížskej dohody spolu s vyhlásením o právomoci.

---

8 DOKUMENT EUCO 169/14.

9 http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx.

10 COM(2016) 110 z 2. marca 2016.

11 COM(2015) 80 z 25. februára 2015.

Článok 3

1. Ratifikačná listina Únie sa uloží u depozitára.

Členské štáty sa budú snažiť vykonať potrebné kroky, aby sa na ukladaní podieľali súčasne s Úniou.

2. Členské štáty musia informovať Komisiu o svojom rozhodnutí ratifikovať parížsku dohodu, prípadne – v závislosti od okolností – o pravdepodobnom dátume dokončenia potrebných postupov.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli

Za Radu
predseda